09/03/2022

Πατριάρχης Μόσχας: «Τρίτοι θέλουν να μας διχάσουν. Ας προσευχηθούμε για την ενότητα της ιστορικής Ρωσίας»

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Μόσχας

Εκτενή αναφορά στην κατάσταση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας -ίσως για πρώτη φορά τόσο μεγάλη- έκανε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύριλλος σήμερα το πρωί (9 Μαρτίου 2022) μετά την τέλεση της πρώτης Προηγιασμένης Ακολουθίας της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής στον Καθεδρικό Ναό του Σωτήρος Χριστού στη Μόσχα.

Επιμέλεια-Μετάφραση: Ευγενία Δίτσα

Στην Ακολουθία παρέστησαν και ο Πρόεδρος της Επιτροπής της Κρατικής Δούμας της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τις Διεθνείς Υποθέσεις Λ.Ε. Σλούτσκι και ο βοηθός του Προέδρου, Β.Ρ. Μεντίνσκι, που άκουσαν την ομιλία.

Προηγουμένως ο Προκαθήμενος της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας είχε προσευχηθεί για την ταχεία αποκατάσταση της ειρήνης. Όπως έγινε γνωστό, με την ευλογία του Μακαριωτάτου ακούγεται ειδική ευχή υπέρ ειρήνης σε όλους τους ναούς της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ακολούθως, ομίλησε ως εξής:

Ο καιρός της Μεγάλης Σαρακοστής είναι καιρός μετανοίας και προσευχής. Για ποιο λόγο; Για να ελευθερωθούμε από την αιχμαλωσία στην οποία πέφτουμε, διαπράττοντας ασεβείς, αμαρτωλές πράξεις. Είμαστε αιχμάλωτοι της αμαρτίας. Δεν αντιλαμβανόμαστε καν πώς συμβαίνει αυτό – κάπου κάποιος είπε ένα ψέμα, κάπου παραμόρφωσε τα γεγονότα, κάπου απάντησε ακατάλληλα και προσέβαλε τον συνομιλητή του. Από τόσο μικρές συγκρούσεις μεγαλώνει η αποξένωση και οι άνθρωποι γίνονται εχθροί. Και... μερικές φορές οι συγκρούσεις υποκινούνται από έναν τρίτο, που ενδιαφέρεται να τσακωθούν δύο άτομα. Αυτό συμβαίνει συνέχεια. Όλοι, πιθανότατα, έχουν περάσει από έναν τέτοιο πειρασμό. Και μετά αποδεικνύεται ότι κάποιος δούλεψε και ενέπνευσε αυτόν...

Τέτοιες ενδοοικογενειακές συγκρούσεις είναι πολύ γνωστές σε όλους μας, και επειδή τις περισσότερες φορές βασίζονται σε ψέματα, πρέπει να θυμόμαστε ποιος είναι ο πατέρας του ψεύδους. **Ο διάβολος είναι ο πατέρας του ψεύδους και στόχος του είναι να καταστρέψει τις ανθρώπινες ψυχές, να σπρώξει τους ανθρώπους σε σύγκρουση, γιατί η σύγκρουση απελευθερώνει τα πάθη**. **Αυτό που ποτέ δεν θα έλεγε ή δεν θα έκανε ένας άνθρωπος σε ήρεμη κατάσταση, το λέει και το κάνει αν έρθει σε σύγκρουση με τον διπλανό του, αν δει έναν εχθρό μέσα του**... Τότε, ένα είδος ζωώδους ενστίκτου απελευθερώνεται μέσα μας και ξέρουμε τι τρομερές μορφές παίρνουν οι συγκρούσεις. **Οικογένειες διαλύονται, άνθρωποι πεθαίνουν, αλλά αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με τις διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά και με τις συγκρούσεις μεταξύ των λαών, μεταξύ των χωρών.**

Τώρα περνάμε μια σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας. **Ας σκεφτούμε τι πραγματικά μπορεί να μας χωρίσει. Είμαστε ουσιαστικά ένας λαός, δεμένοι από την ιστορική μοίρα, βγήκαμε όλοι μαζί από την Κολυμβήθρα του Κιέβου, όπου λάβαμε το Άγιο Βάπτισμα. Μας ενώνει η πίστη, οι άγιοι μας, η κοινή ελπίδα, οι ίδιες προσευχές.**

Τι μπορεί να μας χωρίσει; Ο εχθρός του ανθρώπινου γένους, όμως, μέσω συγκεκριμένων ανθρώπων, μέσω συγκεκριμένων ενώσεων- σπέρνει το ψεύδος στις σχέσεις των λαών μας και με βάση αυτό αναπτύσσεται μια σύγκρουση. Και γνωρίζουμε ότι δεν πρόκειται απλώς για μια διαμάχη μεταξύ γειτόνων, αλλά για μια σύγκρουση στην οποία εμπλέκονται κράτη, δηλαδή θεσμοί που έχουν το νόμιμο δικαίωμα να χρησιμοποιούν βία, να υποχρεώνουν τους πολίτες τους σε υπακοή εάν παραβιάζουν τους νόμους ή να αναγκάζουν άλλες χώρες -εάν δουν ότι υπάρχει απειλή μέσα τους- να διασφαλίσουν ότι αυτή η απειλή θα εξαλειφθεί.

Με άλλα λόγια, **σήμερα δύο αδελφικοί λαοί έχουν μπει σε σύγκρουση, αλλά στην πραγματικότητα είναι ένας ο ρωσικός λαός**. Επιτρέψτε μου να σας θυμίζω ξανά και ξανά τα λόγια του «The Tale of Bygone Years», του ιστορικού μας χρονικού, που λέει «από πού προήλθε η ρωσική γη» και διηγείται την ιστορία του Κιέβου. Η Ρωσία είναι μια χώρα, ένας λαός, αλλά αυτός ο λαός αποδείχθηκε πολύ δυνατός και οι γείτονες, φοβισμένοι από τη δύναμή του, άρχισαν να κάνουν τα πάντα, για να τον διχάσουν. **Και ξέρουμε σε τι τρομερό αποκορύφωμα φτάνει τώρα η συνέπεια αυτής της υπόδειξης, δηλαδή ότι δεν είμαστε ένα: όταν κάποιος δεν βλέπει έναν αδελφό στον αδελφό του, αλλά βλέπει έναν εχθρό…** Και είναι τρομερό να υπάρχουν κάποιες θρησκευτικές οργανώσεις (δεν μπορώ καν να τολμήσω να τις αποκαλέσω θρησκευτικές) που θέτουν ως ανάγκη τον πόλεμο ενάντια στον αδελφό ρωσικό λαό στην ασπίδα του κηρύγματός τους.

Η Εκκλησία, που μετρά τον χρόνο όχι σε ημέρες, ούτε σε μήνες, ούτε σε χρόνια, αλλά σε αιώνες και χιλιετίες, στην ιστορική της εμπειρία διατηρεί τη μνήμη των πολλών συγκρούσεων από τα αρχαία χρόνια – στην Αρχαία Ρώμη, στο Βυζάντιο, στο Παλαιό Ρωσικό κράτος, στη Ρωσική Αυτοκρατορία και στα σύγχρονα κράτη στο έδαφος της ιστορικής Ρωσίας. **Η Εκκλησία θυμάται αυτές τις συγκρούσεις και γνωρίζει σε ποιες τρομερές συνέπειες οδήγησαν πάντα**. **Και σήμερα, με όλες τους τις δυνάμεις, οι εχθροί τόσο του ρωσικού όσο και του ουκρανικού λαού απ’ έξω προσπαθούν να μας ενσταλλάξουν ότι δεν είμαστε αδέρφια, αλλά είμαστε εχθροί και πρέπει να πολεμήσουμε μεταξύ μας**. Και τελικά κάποιος υποκύπτει σε αυτόν τον πειρασμό! Και, φυσικά, λυπούμαστε και θρηνούμε για το γεγονός ότι πολιτικές δυνάμεις έχουν αναδυθεί στη στενή, γηγενή μας ουκρανική γη, και χρησιμοποιώντας την ιδέα ενός εχθρού, χτίζουν μια πολιτική απέναντι στη Ρωσία σήμερα.

Ας μην μιλήσουμε για αυτούς που άναψαν τη φωτιά σε αυτόν τον πόλεμο – ο Θεός θα τους κρίνει, και θα τους τιμωρήσει. Σήμερα πρέπει να μιλήσουμε για τον εαυτό μας και καλώ όλους εσάς, αγαπητοί μου, πρώτα απ’ όλα να

εντείνουμε την προσευχή να σταματήσει κάθε στρατιωτική αντιπαράθεση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, ώστε ο λαός μας να μπορέσει και πάλι να συνειδητοποιήσει την ύπαρξη κοινών πνευματικών ριζών και κοινής πνευματικής δύναμης, που είναι η αδιαίρετη Εκκλησία μας, που κατοικεί στη Ρωσία, την Ουκρανία και άλλες χώρες. **Αυτό είναι πράγματι εγγύηση σωτηρίας, εγγύηση για τον μελλοντικό κόσμο, αλλά γι' αυτό ακριβώς και διώκεται σήμερα, εκεί, στο ουκρανικό έδαφος από όσους δεν ενδιαφέρονται για την ειρήνη**.

Επομένως, **πρέπει να προσευχόμαστε ιδιαίτερα για τον Μακαριώτατο,** τον Προκαθήμενο της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας (εννοεί του Πατριαρχείου Μόσχας)**, για την Ουκρανική επισκοπή, αλλά και φυσικά για την Εκκλησία μας και για να μην υπάρχουν πειρασμοί.**

Αλλά εδώ είναι και κάτι άλλο, που θα ήθελα να πω. **Όπου βρίσκεται ο διάβολος, υπάρχει πάντα ένα ψέμα. Ακόμα και σήμερα – τι τεράστιος όγκος ψεμμάτων διαδίδεται! Υπάρχουν ψέματα που χρησιμοποιούνται σήμερα για να βαθύνουν το χάσμα μεταξύ δύο λαών, να τους κάνουν εχθρούς. και πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί σε όλα όσα λέγονται σε σχέση με την πένθιμη σύγκρουση που έχει προκύψει στο Ντονμπάς.**

Η Εκκλησία μας (σ.σ. το Πατριαρχείο Μόσχας και πασών των Ρωσιών) είναι και στη Ρωσία και, ελπίζω, και στην Ουκρανία, γιατί έχουμε κοινές αξίες, κοινά ιδανικά, κοινή χριστιανική συνείδηση, τελικά. **Δεν μπορούμε να ενεργήσουμε διαφορετικά από το να προσευχόμαστε για ειρήνη και να προσπαθούμε να μειώσουμε τον βαθμό αντιπαράθεσης, τον βαθμό των συναισθηματικών πολιτικών συζητήσεων, που συχνά υπερβαίνουν τα όρια της ευπρέπειας**. **Πρέπει να κάνουμε τα πάντα για να ηρεμήσουμε και να γαληνέψουμε τις καρδιές μας, ώστε ο εχθρός του ανθρώπινου γένους να μην καταφέρει να καταστρέψει την πνευματική μας ενότητα**, **γύρω από την οποία διαμορφώθηκε η θρησκευτική και πολιτιστική ζωή του ενωμένου λαού μας, Ρώσων και Ουκρανών.**

Φυσικά, το θέμα που σχετίζεται με τις σχέσεις Ρωσίας-Ουκρανίας έχει πλέον γίνει μέρος της υψηλής πολιτικής ή, όπως λένε τώρα, της γεωπολιτικής. Και ένας από τους στόχους αυτής της γεωπολιτικής είναι η αποδυνάμωση της Ρωσίας, η οποία έχει γίνει μια ισχυρή, πραγματικά ισχυρή χώρα. Μα πόσο αποκρουστικό και ποταπό είναι να χρησιμοποιείς τον αδελφικό λαό, για να πετύχεις αυτούς τους γεωπολιτικούς στόχους! Τι τρομερό να βάζεις αυτούς τους ανθρώπους εναντίον των αδελφών τους! Πόσο τρομερό είναι να τον οπλίζεις, ώστε να μπει σε αγώνα με τα αδέρφια του, του ίδιου αίματος και της ίδιας πίστης! Όλοι όσοι το κάνουν αυτό με τη μορφή προπαγάνδας, που έχει διασπαρεί μαζικά στην Ουκρανία, με τη μορφή

συγκεκριμένων ενεργειών και δημιουργίας προϋποθέσεων για την επέκταση της στρατιωτικής σύγκρουσης- όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι εχθροί τόσο της Ρωσίας όσο και της Ουκρανίας. Είναι ενάντια στην ενότητά μας, ενάντια στις πνευματικές μας ρίζες, που σημαίνει ότι ανεξάρτητα από το αν αυτοαποκαλούνται πιστοί ή όχι, δεν είναι.

Είθε ο Κύριος να μας βοηθήσει όλους — Ρώσους, Ουκρανούς, Λευκορώσους, όλους τους λαούς που προέρχονται από την ίδια ρίζα και βγήκαν από την Κολυμβήθρα του Κιέβου (μιλάει για τον εκχριστιανισμό των Ρως) – να διατηρήσουμε την πνευματική μας ενότητα, να αποτρέψουμε τη διαίρεση της Εκκλησίας μας. Παρεμπιπτόντως, αυτοί που επεδίωκαν να διχάσουν τους λαούς ξεκίνησαν διχάζοντας την Εκκλησία, **δημιουργώντας κάποια σχίσματα στην Ουκρανία**. Ξεκίνησαν με αυτό για να σπάσουν την πνευματική ενότητα, αλλά με τη χάρη του Θεού αυτή η ενότητα διατηρείται.

Σήμερα προσευχήθηκα ιδιαίτερα για τον Μακαριώτατο Ονούφριο, για τον επισκόπο, για τον κλήρο, για τον πιστό λαό της Ουκρανίας, ώστε ο Κύριος να τους σώσει από το δόλο του κακού, να αντιληφθούν ότι κάθε πόλεμος μεταξύ Ορθοδόξων αδελφών που ανήκουν σε μια Εκκλησία είναι έργο του διαβόλου, όχι του Θεού. Και επομένως, η μία Εκκλησία μας, είτε στη Ρωσία, είτε στην Ουκρανία, είτε σε άλλες χώρες, πρέπει σήμερα να προσεύχεται για ειρήνη και για τον τερματισμό της εσωτερικής διαμάχης, όπως έκανε ο Άγιος Σέργιος, όπως έκανε η Ρωσική Εκκλησία μας όταν οι Ρώσοι πρίγκιπες μπήκαν σε εσωτερικές διαμάχες, καταστρέφοντας ο ένας τον άλλον. **Σήμερα, λοιπόν, δεν θα ακολουθήσουμε τον δρόμο στον οποίο καλούμαστε, προκαλώντας την εμπλοκή της Εκκλησίας στη σύγκρουση, αλλά θα ακολουθήσουμε τον δρόμο του Αγίου Σεργίου και θα προσευχηθούμε για την ενότητα της Αγίας Ρωσίας**, ώστε να μην μπορέσει καμία δύναμη να διχάσει τον λαό μας.

Είθε ο Κύριος να ευλογήσει τη γη μας – την ιστορική Ρωσία! Είθε ο Κύριος να μας σώσει από τις διαιρέσεις στην Εκκλησία, να μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε όλες εκείνες τις διαιρέσεις που δεν δημιουργούνται από διαφορές στην πίστη, αλλά από την επιρροή πολιτικών δυνάμεων σε ορισμένους εκκλησιαστικούς κύκλους. Για να μείνουν όλα αυτά στο παρελθόν και όλοι, με ένα στόμα και μια καρδιά, να δοξάζουμε το άγιο και μεγαλοπρεπές όνομα του Πατέρα και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος και, με τον Σταυρό να διώχνουμε κάθε εχθρό και δαιμονική δύναμη από την κοινή μας ζωή. Αμήν».